

KONING EN GRONDWET.

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD

VOOR DE GRAAFSCHAP ZUTPHEN.

Dit Blad verschijnt iederen Woensdag morgen. Behalve bij de Uitgevers, worden bestellingen aangenomen door de Agenten de H. H. W. H. STENFERT KROESE, te *Arnhem*, A. TJADEN, te *Deventer*, J. P. v. CAPPELLE, te *Doetinchem*, C. H. WESSER, te *Zevenaar*.

De prijs is per drie maanden, franco per post 85 Cts.; binnen de Stad 70 Cts.

Afzonderlijke nummers 10 Cts.

De prijs der Advertentiën is van *een tot vier* regels 65 Cts.; voor elken regel meer 15 Cts. behalve 35 Cts. zegelregt voor elke plaatsing.

Advertentiën en ingezonden stukken dienen *uiterlijk* Dingsdagmorgen aan de drukkerij te zijn. In spoedvereischende gevallen gelieve men regtstreeks aan den drukker W. BECKING te *Doesborgh*, te adresseren.

Uitgevers: J. SCHOONMAN, te *Zutphen* en W. BECKING, te *Doesborgh*.

MINISTERIES EN MINISTERS.

II.

Tegenover het departement van buitenlandsche zaken staat dat van binnenlandsche, dat eigenlijk de geheele inwendige inrichting en de geheele werkzaamheid der regering binnenslands omvat, in zooverre daarvan niet enkele bijzonder gewichtige takken van bestuur zijn gescheiden en tot afzonderlijke departementen verheven.

Niets is in elke huishouding van meer gewicht en tevens moeilijker dan een goed beheer der geldmiddelen, en dit is dan ook de reden dat voor deze alleen een afzonderlijk ministerie bij alle beschaafde staten bestaat. Zoo iemand, dan kan een minister van finanties het land tot vloek of zegen zijn door zijne bemoeijingen, om het volk de lasten gemakkelijk te doen dragen. Er moet vooral in ons land veel, zeer veel betaald worden, en niet alleen om te voorzien in de behoeften van het bestuur, maar ook om de renten van de drukkende schuld te betalen, die wij met veel goeds van het voorgeslacht erfden. Die de lusten heeft moet ook de lasten hebben, hoort men dagelijks zeggen en valt het ons soms zwaar een betrekkelijk vrij groot deel van onze jaarlijksche inkomsten in 's lands kas te storten: wij moeten onder 't oog houden dat wij daarvoor ook veel goeds genieten en wel meer dan het hier de plaats is om op te sommen. Maar de wijze waarop de belastingen opgebracht worden verschilt. In vroegeren tijd meende men het best en het gemakkelijkst in den nood van 's lands kas te voorzien, door de dagelijksche behoeften b. v. brood, vleesch enz. te belasten, want, redeneerde men, dan betaalt het volk ongemerkt en nog vindt men, niettegenstaande het dwaze van die meening reeds lang is aangetoond, al te veel voorstanders van die leer. Immers wordt de prijs van die eerste levensbehoefte dan niet alleen met de som der belasting verhoogd, maar door het beperken van den vrijen handel, dat een noodzakelijk gevolg is van die maatregelen, die tegen de sluikerij moeten genomen worden, wordt ook de markt hooger en valt krachtig voedsel minder onder het bereik van hen, die men op die wijze, meer dan nuttig en noodig is, belast, en die om veerkracht te krijgen, dit wel degelijk noodig hebben. Die zelfde reden maakt dat men een heir van commiezen en andere ambtenaren te onderhouden heeft, wier inkomen ook van de opbrengst moet afgetrokken worden: om van de bevordering der

onzedelijke sluikerij en de bemoeijking van 't verkeer, die er mede 't gevolg van zijn, niet te spreken. Wel is men op den goeden weg, maar nog is niet alles gedaan, nog wordt er van vleesch belasting betaald en daarom blijft het niet belaste duurder dan noodig is. Wil men een plaatsvervanger, men belaste in de eerste plaats veel zwaarder nog den sterken drank, die helaas! voor ons volk welks krachten hij ondermijnt, levensbehoefte geworden is! Misschien gelukt het, zoo hij duurder wordt, het verbruik te doen verminderen en zoo 's lands welvaart te vermeerderen.

Ook de patenten, die even als vroeger de gilden, de vrijheid van den arbeid, het heiligste recht van den mensch, belemmeren, dienen te worden afgeschaft.

Meent men hun opbrengst nog niet te kunnen missen, laat de minister dan ten minste zorgen dat de nu bestaande wet worde herzien, en hare bepalingen meer in overeenstemming gebracht met de wetten der billijkheid en rechtvaardigheid.

De postwet moet dit jaar herzien worden. Wij hopen dat de door den vorigen minister voorgeslagen maatregel van één laag port voor alle binnenlandsche brieven, door het nieuwe hoofd van het departement van finanties, met klem worde verdedigd en hij ook medewerke tot het invoeren van postzegels voor drukwerken. Beide maatregelen kunnen voor het publiek niet dan nuttig zijn.

Nog iets, voor wij van dit punt afstappen. Mocht toch deze minister eindelijk aan een dikwijls uitgedrukt verlangen gehoor geven en zorgen dat niet langer vele meisjes van achttien jaren, door de hoogst onzedelijke belasting op de dienstboden, dat is door den staat, die de zedelijkheid moet bevorderen, gedwongen worden om op eene ziel en lichaam bedervende wijze in haar onderhoud te voorzien.

Onder de onderdeelen van 't binnenlandsch bestuur, die in onze dagen een afzonderlijk departement uitmaken, en onzes inziens best konden gemist worden, rangschikken wij het ministerie van Hervormde en andere eerediensten en dat van Roomsche Katholieke eeredienst. Vroeger toen men een staatskerk had, en de belijders van eene andere godsdienst hoogstens geduld werden, konde, of liever moest men in hoogere of lagere besturen eene afdeeling aan het beheer van kerkelijke zaken wijden, maar God dank! die tijden zijn voorbij.

Men hoort thans algemeen: de staat heeft geen godsdienst, welke stelling, mits goed verstaan, alleszins juist is. Wij hopen hierop in een volgend nummer terug te komen en dan ons beweren omtrent het verkeerde van departementen van eeredienst nader te betoogen.

OVERZICHT DER POLITIEKE BERICHTEN. BUITENLAND.

Wie gedurende de laatste acht dagen de berichten en gissingen heeft bijgehouden, die elkander voortdurend kruisten, telegraphische, partikuliere, heel- en half officiele, uit de lucht gegrepene en wederopgerakelde, die zal nog weinig meer weten dan voor acht dagen, doch hij zal hebben kunnen opmerken, dat nu ook Rusland en Pruisen tegenover den revolutiegeest in goeden zin binnen hunne eigen grenzen komen te staan, het lot van Italie of althans van Rome, geheel in handen van Keizer Napoleon berust. Immers Oostenrijk heeft bij verkiezingen en finantie-kwelling naauwelijks tijd om om zich heen te zien.

Wat zal Keizer Napoleon doen? de bezetting van Rome versterken? Staat hij werkelijk niet op goeden voet met den Koning van Italie? Z. M. weet het zelf nog niet; hij denkt er over na. Eerlang zal de wereld het vernemen. Wordt eene tweede editie van het keizerrijk in de gegeven omstandigheden wel niet wat aanlokkend? De bestrijders van de politiek des Keizers, de klerikale partij, vroeger zijne vrienden, hartstochtelijk in hunne taal, worden kalm ter neer gezet door de democratische partij, in welke de Keizer zijn steun vindt.

Aan de deputatie die het adres van antwoord op de troonrede aan den Keizer heeft overhandigd, heeft Z. M. het volgende geantwoord: „ik zeg de Kamer dank voor de gevoelens van gehechtheid jegens mij aan den dag gelegd en voor het vertrouwen dat ik van haar heb mogen ondervinden. Dat vertrouwen reken ik mij tot eene eer, doch ik geloof het waardig te zijn, daar het steeds mijn streven was, om de vraagstukken te beschouwen op hun waarachtig standpunt, om Frankrijk met den geest des tijds te doen medegaan, het goede uit den verleden tijd te behouden, en de toekomst te verzekeren door het wegnemen van vooroordeelen en utopiën. Op deze wijze zullen wij aan onze kinderen kalme en voorspoedige tijden bezorgen. Niettegenstaande de levendigheid, waarmede de beraadslagingen zijn gevoerd, betreur ik het geenszins, dat de groote staatsligchamen de zoo netelige vraagstukken van buitenlandsche staatkunde hebben opgevat. Het land trekt er in verschillende opzigten voordeel uit, de debatten strekken het tot leering, zonder het te verontrusten. Ik zal mij steeds gelukkig rekenen het met u eens te zijn. Uit het zelfde stemrecht geboren, door de zelfde gevoelens geleid, zullen wij gezamenlijk werken tot de grootheid en den voorspoed van Frankrijk.”

Koning Victor Emanuel heeft het ontvangen van het adres van antwoord op de troonrede uitgesteld. Z. M. wenscht aan de commissie iets meer bepaalds te kunnen zeggen bij die gelegenheid omtrent het bezetten van Rome door Franschen of Italianen. Naar 't schijnt zal eerlang aan Frankrijk desaangaande bepaald uitsluitel gevraagd worden. De houding der Franschen in Italie is alleszins dubbelzinnig.

Inmiddels is door Graaf de Cavour een meer Italiaansch ministerie zamengesteld, en is met 101 kanonschoten in alle steden de proclamatie van Victor Emanuel tot Koning van Italie afgekondigd.

En in Pruisen is de verjaardag des Konings van Pruisen op diezelfde wijze aangekondigd, en met veel blijdschap vernomen. Inmiddels wordt Z. M. hoe langer hoe minder

vrijzinnig; doch de zuidelijke staten van Duitschland houden evenwicht tegenover het Pruisen der toekomst.

De Polen houden zich, niettegenstaande het opgewonden antwoord van den Keizer van Rusland en diens stedehouder, zeer kalm, zoodat in het Engelsche Kabinet zelfs hunne handelwijs zeer geroemd wordt, en de politiek des Keizers, die intusschen weleenigszins reeds schijnt gewijzigd te zijn, afgekeurd. Dat is nu wel niet zoo bijzonder consequent met betrekking tot het zoogenaamde beschermheerschap van Engeland over de thans zeer ontevreden Jonische eilanden, maar het „Rule Britannia” heeft de Engelschen egoistisch blind gemaakt.

In den tusschentijd is voor den zoon van Garibaldi eene luisterrijke parade van scherpshutters-korpsen gehouden, en zijn hem van wege die korpsen geschenken in zilver aangeboden.

Koningin Victoria ontvangt vele bezoeken van rouwbeklag na 't overlijden van H. Ms. moeder.

Oostenrijk is uiterst ontevreden over de woorden van Prins Napoleon, en zal daarvan opheldering vragen; het wenscht verder den Paus eene veilige schuilplaats aan te bieden, aangezien Z. H. er over denkt Italie te verlaten; ook Frans II en zijne gemalin zijn op reis gegaan aan boord eener stoomboot men zegt naar Marseille. Volgens anderen zullen zij eerlang naar Beijeren vertrekken. Wegens het overlijden van de moeder der Koningin van Engeland zal de Koning van Hannover zich eerlang derwaarts begeven.

Tusschen Denemarken en Holstein zullen in de eerste vijf maanden althans geene vijandelijkheden uitbreken.

De zuidstaten van Noord-Amerika hebben zich thans formeel tot eene gemeenebest geconstitueerd en zich een' president en een' vice-president verkozen. De houding van den president Lincoln is aan velen niet zoo ferm voorgekomen als verwacht was; fermitieit is dan ook juist niet altijd het verstandigst.

BINNENLAND.

In overeenstemming met de strekking van het door den kerkeraad te Groningen bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingediend adres, heeft de kerkeraad te Utrecht zich tot Z. M. den Koning gewend met het eerbiedige verzoek, dat in het 16 artikel van de wet op de belasting van het personeel de bepaling van den ouderdom, op welken dienstmeisjes moeten overgaan in de eerste klasse van dienstboden, zijnde de leeftijd van 18 jaren, in het belang der zedelijkheid worde uitgebreid tot het bereiken van den meerderjarigen leeftijd.

De Rott. Courant meldt nader omtrent de St. Agatha goederen, dat de huur der kloosterheeren aan den lande slechts f 1700. — bedraagt, en zij nog f 1300. — aan lasten en onderhoud van gebouwen uitgeven; voor dezen spotprijs hebben zij echter niet alleen de vroeger genoemde 247 bunders gronds, met woningen en tienden, maar zooals nu blijkt, nog 2 huizen in Nijmegen en eenige perceelen land in Limburg in gebruik!!

Men geeft als eenige nog noemenswaardige reden der vrijgevigheid op, dat de kruisheeren vroeger van Prins Willem I en Prins Maurits milde toezeggingen hebben verkregen voor het gebruik dezer goederen, toenmaals tot de vorstelijke heerlijkheden behorende, thans staats-eigendom.

De Gedeputeerde Staten van Gelderland hebben twee leden uit hun midden gekommitteerd, om zich in de verschillende door den watersnood geteisterde gemeenten te begeven, ten einde door het noodige in te stellen onderzoek de opgaven der schade te verifiëren en onderling te vergelijken, en daarvan aan hunne vergadering verslag te doen. Dit besluit is genomen met het oog op eene billijke

verdeeling van het aandeel in de algemeene kollekte, hetwelk van wege het ministerie van binnenlandsche zaken aan deze provincie zal worden toegewezen.

Ter gelegenheid van het houden van het XVI Nederl. landhuishoudkundig congres, in de maand Junij dezes jaars, zal ook Dordrecht het verblijf der kongres-leden niet alleen zoo aangenaam mogelijk trachten te maken, maar ook de kongres-werkzaamheden met verschillende tentoonstellingen opluisteren. Deze laatsten zijn geheel in het karakter van de landbouw-congressen zelven en daarmede in naauw verband. De Hollandsche Maatschappij van Landbouw heeft alzoo van 19 tot 23 Junij eene tentoonstelling bepaald van landbouwwerktuigen en op den 21 Junij alleen van vee en pluimgedierte; het genootschap voor tuin- en landbouw: *Dordtsche flora*, heeft hare 24 tentoonstelling aangekondigd van vruchten, groenten en wortelgewassen, bloem- en sierplanten, gereedschappen, tuin- en kamersieraden op dezelfde dagen, van 19 tot 23 Junij; eindelijk heeft de Dordtsche afdeeling der *Ver. ter bevordering van fabriek- en handwerksnijverheid* eene tentoonstelling uitgeschreven van materialen, toestellen, gereedschappen, enz. dienende tot den bouw en de aftimmering van openbare en partikuliere gebouwen of van schepen en van bouwkundige ontwerpen, teekeningen, modellen enz.

Voor die verschillende tentoonstellingen zijn een aantal gouden, zilveren en bronzen medailjes, en eene massa prijzen van f 200. — tot f 5. — uitgelooft. Niet alleen deze kwistige uitloving, maar ook de zorgen door de verschillende kommissiën aan hunne plannen gewijd, doen eene groote deelneming verwachten, te meer daar, behalve voor de tentoonstelling *Flora*, iedereen kan inzenden. Op de Schuttersweide te Dordrecht wordt een gebouw voor de goederen opgericht; 't geheel belooft aan de beste verwachtingen te zullen voldoen.

MENGELWERK.

CYPRUS.

Het eiland Cyprus is dezer dagen ter sprake gekomen. Men vermoedde dat Koning Victor Emanuel met der tijd zijne regten op dat eiland wilde doen gelden, en wel omdat deze vorst als hertog van Savoyje den titel van Koning van Cyprus van het huis Lusignan georven heeft. Zoo dus ooit het Turksche rijk, van welks Aziatische helft Cyprus een deel uitmaakt, kwam ineens te storten, kon dat eiland wellicht tot zijne regtmatige vorsten terugkeeren. Wij willen er met een enkel woord iets over meedeelen.

Cyprus heeft zijn naam ontleend van het koper, (Cuprum in 't latijn), dat er in de vroegste oudheid, benevens goud en andere mineralen, in groote hoeveelheid gevonden werd, zoodat waarschijnlijk de helden voor Troje het koper waarvan hunne zwaarden en lansen gemaakt waren (ijzer en staal kende men nog niet) uit de mijnen van Cyprus haalden. Het was de hoofdzetel van de dienst der Godin Venus, die er veel tempels had, waarin de weelderigste mysteriën plaats hadden; men behoeft nauwelijks te vragen, of het een weelderig en vruchtbaar land was. Het is het nog, doch het lijdt sedert eeuwen onder het ellendig beheer der Turken, die van besturen niet het minste verstand hebben. Nadat het gedurende de kruistogten, en nog eenigen tijd daarna, een christen-koninkrijk was geweest, hebben zij het eiland weder in bezit gekregen, en alleen de koningstitel en de zoogenaamde regten zijn thans berustende bij Koning Victor Emanuel.

Het eiland ligt in de Middellandsche zee op circa 35 graden noorder breedte, zoodat het klimaat er zeer zacht is, en alle zuidvruchten er welig tieren, vooral ten zuiden

van den bergketen, die midden over het eiland loopt. Het is circa 45 uren gaans lang en 15 breed. Er liggen drie eenigzins bevolkte steden op met Turksche bezetting de Hoofdstad Nikosia met 16000 inwoners, Larnaka met 6000 inwoners en Lamasol met 4000 inwoners. In 't geheel bevat het eiland circa 80000 inwoners, die van zijde, katoen (*) en wijnbouw bestaan; het zijn meest Grieken, zoodat er de Grieksche taal gesproken wordt. Het eiland is, als de meeste in die streek, van vulkanischen oorsprong; in 't midden bevindt zich een vrij uitgestrekt zoutmeer, waarvan de uitdampingen echter zeer nadeelig zijn voor den gezondheidstoestand gedurende een groot deel van het jaar.

(*) De katoenbouw wordt thans vooral 'door Engeland zeer bevorderd in die streken.

De telegraafdienst breidt zich in het monsterachtige groote Londen uit. De voornamelijk boekdrukkerij en boekhandel van Smith Elder & Comp., heeft thans een tweeden winkel in Pall Mall (Westend). De firma verbindt dezen met haren winkel in de City, door een electrieke draad, waardoor de gemeenschap onderhouden wordt, terwijl beide winkels op dezelfde wijze zich met de drukkerij in Old Bailey verstaan.

ADVERTENTIEN.

De Notaris J. D. PASTEUR te *Doetinchem*, zal op Donderdagen den 4 en 18 April 1861, des voormiddags ten 11 ure, in het logement *de Ploeg* te *Doetinchem*, op hoogen doen inzetten en finaal verkoopen:

- 1°. Een HUIS en ERVE, in *de Homburger straat* te *Doetinchem*, vroeger ingerigt tot *Bakkerij* en bijzonder gelegen tot het daarstellen van een *Manufactuur* of *andere winkel* of *affaire*, bewoond door J. GANS, te aanvaarden 1 November e. k.
- 2°. Vier verschillende groote TUINEN, nabij de *Grut* en *Heerepoorten* te *Doetinchem*.
- 3°. Zes differente stukken BOUWLAND, als voren.
- 4°. Vier KOEWEIDEN, op het *Homburger broek*, waarvan drie dadelijk aanvaardbaar.
- 5°. Twee ZITPLAATSEN in de *Hervormde kerk*. Alles breeder bij biljetten omschreven.

VERKOOPING VAN VAST GOED.

Ten overstaan van den Notaris J. J. DE RAADT te *Vorden*, bij inzate op *Donderdag* 28 *Maart* 1861 en bij toeslag op *Donderdag* 11 *April* 1861, telkens 's namiddags 3 ure, aan de *Drosterij* in *Wichmond* onder *Warnsveld*:

Een in 1855 gebouwd HUIS, bevattende 4 Kamers (eene behangen), Keuken, 2 Kelders, Welwaterspomp, enz. Staande ten noorden van de *Wichmondsche kerk*, voorts den daarbij behoorenden voor een tijdvak van 99 jaren in erfpacht uitgegeven GROND, zijnde ERF en met diverse Vruchtboomen bezetten TUIN; kadaster sectie E Nos. 354, 335 en 356, groot 34 R. 26 E.

Een en ander direct na verkregen gunning en bekomen approbatie aanvaardbaar.

Nadere inlichtingen ten kantore van voornoemden Notaris, brieven *franco*.

